

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmae Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De superbia qua quis credit se habere quod non habet. Pars [i.e. Cap.] III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46161](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46161)

unde quasi pannus menstruata: vniuersa iustitia nostra. Gregorius: Sape iustitia nostra ad examen iustitia diuina deducta iniustitia est, & sordes in conspectu iudicis, quod fulget in estimatione operantis. Nullus ergo de suis meritis confidat. non modicum valet ad meritum, scire quod non sufficiant merita. Bernardus: Exaggera quantum vis merita, & extolle sudores, melior est misericordia Domini super vitas. Idem: Meum meritum est, misericordia Domini. Idem: Vapulem sane ut male operans, si forte immerita verbera computentur, forte miserebitur flagellato, qui in me non inuenit meritum quod remuneret. Idem: Nemo se seducat, quia si bene cogitare voluerit, inueniet proculdubio, quia nec cum decem millibus possit occurrere ei qui cum viginti millibus ad se venit. Et est sumptum de Luca 14. Idem: Spiritus sanctus illos quos repleuerit & spiritu feruere, & veritate agnoscere facit: quia sola misericordia est quae homines prauehit & perducat. Et subdit: Multum sibi de hac misericordia vndique attraxerat Dauid cum diceret: Misericordia eius prauehit me, & misericordia tua subsequetur me, & misericordia tua magna est super me, & misericordia tua ante oculos meos est: & qui corripit me in misericordia, & in miseratione, & Deus meus & misericordia mea.

De superbia qua quis credit se habere quod non habet.

PARS III.

Sequitur de tertia specie superbiae pertinente ad intellectum, quae est quando quis credit se habere bonum quod non habet, ad cuius vitij derestationem. ¶ Primo potest valere comeditio eius contrarij. Vnde Bernardus. Magna & rara virtus profectio est, mirabile te apparere, & contemptibilem reputare. Ego ceteris virtutibus mirabilius hoc iudico. Sic econtrario dici potest, quod valde magni vitium est, te miserabilem apparere, & laudabilem reputare. Hoc ceteris vitiis mirabilius iudicandum est. ¶ Secundo, maledictionem imprecatur Esaias laborantibus hoc vitio, Esaias 5. Vae qui sapientes estis in oculis vestris. ¶ Tertio, quia hoc vitium impedit hominem a gratia. Prouer. 26. Vidisti hominem sapientem sibi videri, magis illo spem habebit insipientis. ¶ Est autem triplex ratio, quod hoc vitium impedimentum sit Dei gratiae. ¶ Prima est, quod laborans hoc vitio, gratiam Dei non petit, cum credit se eam habere: & quia non petit, ideo non accipit Seneca. Ideo imitari non volumus, quia nos optimos credimus. ¶ Secunda, quia tali non libenter dominus dat gratiam suam, quia scit quod non esset gratus, cum ipse iam credat eam habere: & sic quasi perderet dominus gratiam suam, &

illi eam daret. Bernardus: Nūquid non perit quod datur ingratum? ¶ Tertia est, quòd ille quasi plenus est de nihilo: ideo nō potest capere aliquid. Bernardus: Non est quo se immisceat veritas, vbi totum occupat charitas. Ita nō est quo se immisceat veritas, quando aliquem occupat falsitas. ¶ Quarto, facit ad detestationem huius delusio magna, quæ fit laboratibus hoc vitio. Deluditur etiam eis sicut delusum est cuidam rustico portante agnum venalem ad forum: quem quidam leccator videns, dixit sociis suis, Vultis habere agnū quem portat rusticus? Illi dixerunt, Volumus. Et ipse disposuit per diuersa loca socios, per quos rusticus erat transiturus, dicens quòd quilibet eorum quæreret si rusticus ille vellet vendere canem illum. Et cū primus quæreret? Respondit rusticus, quòd non esset canis, sed agnus. Sed cum quærissent alij similiter, deinde credidit de agno quòd canis esset. Sic superbus plus adulatoribus, quàm sibi credens, deinde credit se habere bonū illud quod prius certissimè sciebat se non habere. Sen. Monstrabo tibi quid omnia possidentibus desit, ista scilicet. hominem qui verum sibi dicat, & hominem inter mentientes stupentem ipsa consuetudine proiectum, blanda audientem, aduersa producat. Sic adultores faciunt de superbo sicut de vesica pueri, quam vnus aliquantulum inflat, alius plus, & tertius plus, donec bene inflata est. Sic vnus adulator inflat superbum, alius verò amplius inflat. Seneca: Omnium adulatorum vnum officiū, vna intentio est, quis blandissimè fallat. ¶ Quinto, facit ad detestationem huius vitij hoc, quòd hominem in tanta cæcitate ponit, vt etiam cæcitatem suam agnoscere non possit. Alij cæci saltem cæcitatem suam agnoscunt, licet alia cognoscere non possint. ¶ Vltimo facit ad detestationem huius vitij hoc, quòd diabolus facit de tali sacco, non solum ad continendum vilia, sed etiam ad continendum nulla.

¶ *De remedijs contra superbiam.*

TRIPLEX autem potest esse remedium circa hoc vitium. ¶ Primum est, frequens meditatio propria status. Bernard. Meditatio quid desit docet, oratio ne quid desit obtinet. Et est illud valde vtile homini, & Deo valde placet, quod homo se inspiciat sepe. Bernardus: Illam animam diligit Deus quæ sine cessatione se considerat, & sine simulatione se considerando iudicat. Idē: Si noueris mytheria omnia, noueris alta cæli, lata terræ, profunda maris: si te non noueris, eris similis homini ædificanti sine fundamento, ruinā, non structuram faciens. ¶ Secundum, vt corrigenti exhibeatur facies hilaris, adulāri tristis. Sic enim fiet

vt à multis corrigaris, & à nullis adulatoribus decipiaris. Nemo enim inuito auditori libenter narrat, vt ait Hieronym. E contra-
tio autem multos inuenit adultores, qui libeter eos audit. Pro-
uer. 29. Princeps qui libeter audit verba mendacij, omnes mini-
stros habet impios. ¶ Tertium est, vt speculum sacrae scripturae
faciei mentis saepe opponatur. Vnde Grego. sacra scriptura tan-
quam speculum mentibus nostris opponitur, vt si quid in ea
falsum fuerit, verius videatur.

De superbia intellectus, qua quis praeponit se alijs in aestimatione sua.

CAP. IIII.

Sequitur de quarta specie superbiae, qua est quando aliquis in
aestimatione sua praeponit se alijs. Quae est magna rusticitas,
& magna fatuitas, & magna iniquitas. Quod sit magna rusticita-
s, patet per hoc, quod laborans hoc vitio quasi vult sedere al-
tior alijs in hospicio proprio, & ibi maxime in honorat homines,
vbi deberet maxime honorare eos, scilicet in propria domo. Non
sic faciebat Abraham, qui dicit Genes. 18. Loquar ad Dominum
meum, cum sim puluis & cinis, vbi dicit Greg. Apertè cernimus
in quo loco se posuerat, qui sepulcherum & cinerem etiam cum
domino loqueretur, aestimabat. Qua ergo poena feriendi sunt
qui ad summa non proficiunt, & de minimis se extollunt?

¶ *Quod stultum sit se alijs praeferre.*

Quo d autem magna fatuitas sit se alijs praepone-
re, patet. Primo, per hoc, quanto quis magis se appretiat, tanto minus ap-
preciabitur à Deo, & tanto minus valet. Exemplum in Saule, qui
cum esset paruus in oculis suis, factus est rex. Econuerso autem
cum magnus esset, à regno deiectus est. 1. Re. 15. Despicientem au-
tem se Deus appretiat. Psal. Cor contritum & humiliatum Deus
non despicias. Secundo, per incertitudinem quam habent homi-
nes in praesenti vita de bonitate sua vel aliena. Eccl. 9. Sunt iusti
& sapientes, quorum opera sunt in manu Dei, & tamen nescit ho-
mo utrum amore an odio dignus sit. Et licet homo praesentia-
ter certus sit de bonitate sua vel malitia aliena, finaliter tamen
incertus est: qui enim hodie est homicida, forsitan in Dei prouide-
ntia est de ordine Cherubim: & licet tu modo sis bonus, tamen in
Dei praescientia fomes affixus infernali patibulo. Eccl. 8. Vidi im-
pios sepultos, qui cum adhuc viuerent in loco sancto erant, & lau-
dabantur in ciuitate quasi iustorum operum. Vidit Salomon spiritu
prophetico sepultos in inferno, qui in mundo isto sancti credeban-
tur. Ideo nulli debet se homo comparare. Bernar. Noli te comparare
maioribus, noli minoribus, noli aliquibus, noli vel vni. Nemini